

Geschiedenis:

'Wirtschaftswunder' en 'Wiedergutmachung'

BRD Wirtschaftswunder: 1949-1966

De BRD maakte in de jaren vijftig een periode van wonderbaarlijk economisch herstel door. Het zogenaamde *Wirtschaftswunder* vormde de basis voor het succes van de regering Adenauer. Minder populair was de politiek van *Wiedergutmachung*.

In 1945 lag Duitsland in puin. Van de infrastructuur en de industrie was weinig meer over en er was veel honger en armoede. Met behulp van het Marshallplan herstelde de West-Duitse economie echter razendsnel. In de jaren vijftig steeg het bruto binnenlands product (BBP) met gemiddeld 8 procent per jaar.

Ludwig Ehrhard, minister van Economische Zaken in Adenauers kabinet, was de architect van dit *Wirtschaftswunder*. Hij wist marktwerking uitstekend te combineren met een goed functionerend stelsel van sociale voorzieningen.

Andere factoren die aan het succes bijdroegen, waren de goede arbeidsmoraal en het grote aantal goedkope arbeidskrachten die uit Oost-Europa gevlucht waren. Duitse werknemers stelden zich ook plooibaar op. Er werd weinig gestaakt en de vakbonden stelden gematigde looneisen.

De regering Adenauer ontleende in belangrijke mate haar populariteit aan de economische successen. Veel minder geliefd was Adenauers streven naar internationale acceptatie door middel van *Wiedergutmachung*: het verstrekken van schadevergoedingen voor mensen en landen die slachtoffer waren van het nazi-regime. In 1952 kwam de BRD met Israël overeen dat de Duitsers 3 miljard D-Mark aan de Joodse staat zouden betalen en nog eens 450 miljoen D-Mark aan Joodse hulporganisaties.

Hoewel er in veel partijen, en ook binnen zijn eigen CDU, verzet bestond tegen deze *Wiedergutmachung*, zette Adenauer zijn plannen door met hulp van oppositiepartij SPD. De kritiek van de tegenstanders richtte zich vooral op het feit dat de schadeloosstelling niet direct aan individuen ten goede zouden komen. Desondanks werden in de loop van de jaren vijftig en zestig met talrijke landen regelingen getroffen. In 1963 kwam ook een verdrag met Nederland tot stand.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk/91/wirtschaftswunder-en-wiedergutmachung>